

Sławków, 12.04.2018r.

**MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**
41-260 Sławków, Kościelna 11
tel. 32 260 82 28
NIP 637-18-45-373 REGON 003450821

Szanowny Pan
Janusz Mróz
Kierownik Referatu
Oświaty i Spraw Społecznych
w/m

Szanowny Panie,

OS
12.04.2018



W załączeniu przedkładam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2017., które ma być przedmiotem omówienia na Komisji do Spraw Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych oraz na sesji Rady Miejskiej w Sławkowie.

Z poważaniem

Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sławkowie

mgr Anna Zołędzka

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sławkowie za okres od 01.01.2017r. do 31.12.2017 r.**

1. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy w Sławkowie działalność na rzecz osób wymagających pomocy prowadzi od kwietnia 1990r. (Uchwała Nr XII/51/90), jest jednostką organizacyjną miasta Sławkowa. Głównym celem działalności MOPS jest zapewnienie mieszkańcom wszechstronnej pomocy socjalnej, umożliwiającej przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których jednostka lub rodzina nie jest w stanie pokonać sama. MOPS działa na podstawie statutu, nadanego uchwałą Rady Miejskiej w Sławkowie. Głównym wewnętrznym dokumentem jednostki jest Regulamin Organizacyjny oraz Polityka Rachunkowości. W 2017r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był kierowany przez dwie osoby: do maja funkcję Kierownika pełniła Pani Maria Paradowska, od czerwca Pani Anna Żołędzka. W trakcie ubiegłego roku zostały dokonane zmiany organizacyjne w jednostce, które nie miały negatywnego wpływu na realizację zadań wynikających z obowiązujących ustaw.

Na dzień 31 grudnia 2017r. zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławkowie było 26 pracowników, w przeliczeniu na pełne etaty – 22,88.

W ramach umowy cywilnoprawnych zatrudnionych było 13 osób, w tym: 2 asystentów rodziny, terapeuta ds. uzależnień, psycholog, prawnik, opiekun osób starszych, informatyk, pomoc wychowawcy, 4 osoby wykonujące specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osoba realizująca program FEAD oraz wydająca posiłki w ramach programu dożywiania

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań polityki społecznej wyznacza Strategia Rozwoju Miasta Sławkowa na lata 2014-2020. Wyznaczone w ramach niniejszej strategii cele i kierunki działań to m. in.: poprawa warunków życia społeczności lokalnej, we wszystkich aspektach jej funkcjonowania. Zapewnienie skutecznego systemu pomocy społecznej, jako cel operacyjny został określony w Strategii w punkcie C.1.3. Realizatorem tych działań jest również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SŁAWKOWIE

Na mocy przepisów prawa MOPS jest realizatorem zadań własnych oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Zadaniem własnym, obowiązkowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej jest m. in.:

- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń: zasiłków stałych, okresowych, celowych, specjalnych celowych, celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne,
- praca socjalna,

- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej należą m. in.:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie postępowania w sprawie: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego tzw.500+,
- prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
- prowadzenie postępowania w sprawach udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
- prowadzenie postępowania w sprawie wydawania Karty Dużej Rodziny.

ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Z pomocy społecznej mogą korzystać osoby i rodziny, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Od 1 października 2015r., kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosi: 634 zł - dla osoby samotnie gospodarującej, 514 zł - dla osoby w rodzinie.

Zgodnie z ustawą, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, który przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej. Od 2017r. pracownicy socjalni wypełniają kwestionariusze wywiadów środowiskowych również w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnianego bezpłatnie przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W ubiegłym roku przeprowadzono łącznie 970 wywiadów, w tym 3 przy pomocy terminali mobilnych. Poniższa tabela przedstawia ilość przyznanych świadczeń w rozbiciu na rodzaj w ramach ustawy pomocy społecznej.

Tabela nr 1. Rodzaje świadczeń w 2017r.

Rodzaj świadczenia :	Ilość osób
zasiłek stały,	27
zasiłek okresowy	161
zasiłek celowy/specjalny celowy/zasiłek w naturze	208
zapewnienie posiłku	110 w tym:79 dzieci
udzielenie schronienia	3
usługi opiekuńcze	36
specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	6 w tym: 2 dzieci
pobyt w DPS – kontynuacja z lat poprzednich	5

W oparciu o ustawę o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie w roku 2017 objął wsparciem **257 środowiska**, w których funkcjonowało łącznie **487 osób**. Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby i innych przyczyn wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności, które uzasadniają udzielenie pomocy społecznej.

Należy zaznaczyć, że w większości przypadków podstawę do udzielenia pomocy stanowi kilka przyczyn.

Poniższa tabela prezentuje przyczyny ubiegania się o pomoc mieszkańców Sławkowa.

Tabela nr 2. Przyczyny ubiegania się o pomoc w 2017r.

PRZYCZYNA	Liczba środowisk	Liczba osób
Bezrobocie	138	280
Ubóstwo	98	156
Długotrwała lub ciężka choroba	92	126
Niepełnosprawność	70	108
Alkoholizm	67	91
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	55	153
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	37	115
Bezdomność	5	5
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3
Przemoc w rodzinie	2	5
Narkomania	1	1
Zdarzenia losowe i sytuacja kryzysowa	1	4

W 2017r. w Sławkowie głównymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej było: bezrobocie, na drugim miejscu ubóstwo, kolejne to długotrwała lub ciężka choroba i dalej niepełnosprawność. Niepokojące jest, że dużej ilości osób udzielono pomocy z powodu alkoholizmu a także z bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – rodziny niepełne.

PRACA Z RODZINĄ – ASYSTENT RODZINY

W związku z tym niezmiennie ważnym jest praca z rodziną, którą oprócz pracownika socjalnego wykonuje asystent rodziny, prowadzi on pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. W 2017r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławkowie było zatrudnionych 2 asystentów rodziny na podstawie umowy zlecenie oraz jeden na podstawie umowy o pracę, w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystenci objęli pracą 17 rodzin z terenu Sławkowa, udzielając pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, pomagając rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi oraz wspierając aktywność społeczną.

W ramach interwencji zabezpieczono 3 dzieci, które zostały umieszczone w placówce w Sarnowie. Kolejna 2 dzieci decyzją sądu została również umieszczona w Domu Dziecka w Sarnowie.

ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ.

Pomoc realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz ustawy o systemie oświaty. Zadania realizowane na podstawie wymienionych ustaw należą do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Głównymi adresatami świadczeń przyznawanych w ramach tych zadań są rodziny wychowujące dzieci, osoby niepełnosprawne oraz sprawujący opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym.

Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy, a rozstrzygnięcie o jej przyznaniu wydaje się w formie decyzji administracyjnej. Celem udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest ułatwienie dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z przepisami ustawy o systemie oświaty świadczenia socjalne dla uczniów mogą mieć postać: stypendium szkolnego, zasiłku szkolnego. Stypendium może mieć formę rzeczową lub pieniężną. Zasady przyznawania tych świadczeń określa regulamin, który uchwała Rada.

W 2017r. na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym wydatkowano: **15.551zł.**

ROK SZKOLNY 2016/2017 (OKRES I – VI 2017r.)		ROK SZKOLNY 2017/2018 (OKRES IX – XII 2017r.)	
Liczba złożonych wniosków na stypendia szkolne	Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	Liczba złożonych wniosków na stypendia szkolne	Liczba przyznanych stypendiów szkolnych
12	12	26	24

Świadczenia rodzinne

W ramach świadczeń rodzinnych wyodrębnić można następujące rodzaje: zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie i świadczenia opiekuńcze tj.: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy. W 2017r. złożono 187 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenie otrzymało **129 rodzin**, na łączną kwotę **504.219zł.**

Poniższa tabela ukazuje rodzaj, liczbę świadczeń oraz wydatkowane środki finansowe.

Tabela nr 3

Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków 2017r.	Liczba świadczeń 2017r.	Kwota świadczeń za 2017 r. w zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka tzw „Becikowe”	55	55	55.000
Świadczenia pielęgnacyjne	7	215	298.680
Zasiłek pielęgnacyjny	23	2.728	417.384
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1	12	6.205
Zasiłek dla opiekuna	0	12	3.600

Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500+”

W roku 2017 kontynuowano realizację rządowego Programu „Rodzina 500+”. W dalszym ciągu świadczenie na pierwsze dziecko uzależnione jest od dochodu rodziny (800zł /1200zł). Świadczenie na drugie i kolejne dzieci przysługuje niezależnie od dochodu rodziny. Od października 2017r. wprowadzono jednak dodatkowe warunki przyznawania świadczeń rodzicom samotnie wychowującym dzieci – świadczenie przysługuje wyłącznie w przypadku, kiedy samotny rodzic posiada tytuł wykonawczy zobowiązujący drugiego rodzica do alimentów na dziecko. Wyjątkami są sytuacje, kiedy: drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznany, powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone, sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka, dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach. Nowością jest również doprecyzowanie opieki naprzemiennej – w takich przypadkach każdemu z rodziców przysługuje połowa świadczenia. Podobnie jak w poprzednim roku beneficjenci programu „Rodzina 500+” stanowią największą grupę osób korzystających ze świadczeń realizowanych przez Zespół Świadczeń.

W roku sprawozdawczym przyjęto 509 wniosków, ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+” skorzystało **417 rodzin**. Kwota wydatkowanych środków finansowych na ten cel wyniosła **3.522.254zł**.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia te przyznawane są osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, w przypadku kiedy egzekucja alimentów jest bezskuteczna, jest zależne od dochodu (725zł.). Świadczenie przyznawane jest w wysokości zasądzonych alimentów, jednak nie więcej niż 500 zł miesięcznie na dziecko.

Tabela nr 4

Liczba złożonych wniosków 2017r.	Liczba rodzin	Liczba osób	Kwota świadczeń za 2017r. w zł
49	38	53	271.720

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Zespół Świadczeń realizuje również zadania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych. Przepisy ustawy regulują sposób i tryb postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, którego głównymi elementami są: ścisła współpraca gminy z komornikami w zakresie poprawy skuteczności egzekucji, stałe sprawdzanie sytuacji finansowej dłużnika alimentacyjnego poprzez przeprowadzanie wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego, wpisanie dłużnika alimentacyjnego do rejestru dłużników w Krajowym Rejestrze Sądowym, aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych, możliwość zatrzymania prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W tym miejscu należy nadmienić, iż zgodnie z obowiązującym od 1czerwca 2017r. brzmieniem Kodeksu karnego obowiązek składania zawiadomień o niealimentacji za co najmniej 3 miesiące

nałożono na organ przyznający zasiłek rodzinny lub świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Aktualnie zawiadomienia takie kierowane są do organów ścigania każdorazowo, kiedy w aktach sprawy znajdują się dokumenty świadczące o niewywiązywaniu się przez rodzica z obowiązku alimentacji dziecka.

Świadczenie „Za Życiem”

1 stycznia 2017r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która przewiduje wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł. Świadczenie przysługuje w przypadku urodzenia dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu.

W 2017r. wypłacono 2 takie świadczenia.

Karta Dużej Rodziny.

Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławkowie w 2017r. zostało złożonych 7 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Dla 6 rodzin została przyznana Karta Dużej Rodziny, w jednym przypadku postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji o odmowie przyznania w/w karty. Liczba wydanych kart 26.

3. PROGRAMY I PROJEKTY SKIEROWANE DO SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ REALIZOWANE NA TERENIE MIASTA SŁAWKOWA.

3.1. Projekt „Inwestycja w człowieka środkiem do osiągnięcia efektów społecznych” realizowanego w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Społeczny) dla osi priorytetowej: IX. Włączenie społeczne dla działania: 9.1. Aktywna integracja dla poddziałania 9.1.6. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt „Inwestycja w człowieka środkiem do osiągnięcia efektów społecznych” był realizowany w latach 2016 – 2017, przewidziany był dla 20 uczestników. W roku 2017 w projekcie brało udział 27 osób. W ramach w/w projektu wszyscy uczestnicy odbyli m. in. zajęcia z doradcą zawodowym, trening kompetencji i umiejętności społecznych. W roku 2017 zorganizowano 12 kursów, w których wzięło udział 29 osób. Wszyscy ukończyli kursy, 7 osób podjęło zatrudnienie. Łączny koszt projektu w 2017 r. wyniósł 97.9363,46 w tym wkład własny: 13.944,51 zł.

3.2. Realizacja programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020 roku”

W ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” udzielana jest pomoc osobom oraz rodzinom, których dochód rzeczywisty nie przekracza 150 % dochodu ustawowego. W 2017r. MOPS zrealizował w/w program w następujący sposób:

1. **343 osób** skorzystało ze świadczeń w postaci zasiłku celowego na zakup żywności,
2. sfinansowanie posiłków w żłobku/przedszkolu/szkole łącznie dla **79 dzieci i młodzieży**,
3. wydawanie gorącego posiłku w okresie od 01 stycznia do 31 marca oraz od 02 października do 31 grudnia w postaci drugiego dania; **31 osób** skorzystało z tej formy pomocy.

3.3. Realizacja Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa 2014-2020”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Bankiem Żywności w Chorzowie i zaopatruje w żywność najbardziej potrzebujących mieszkańców miasta Sławkowa.

W ramach programu z pomocy mogły korzystać osoby, których dochód nie przekraczał 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj. 1268,00 zł. dla osoby samotnie gospodarującej i 1028,00 zł. dla osoby w rodzinie.

Ogólnie w 2017r. pomocą objęto **222 rodziny**.

3.4. Działania aktywizujące.

Kontrakt Socjalny

Ośrodek poza wsparciem w formie materialnej swoim klientom zapewnia pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego (m. in.: prawnego, psychologicznego) oraz pomoc w formie pracy socjalnej. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.

Kontrakt socjalny dotyczy osób i rodzin, jest zawierany w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej celem wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Z pomocy w postaci pracy socjalnej skorzystało **229 rodzin** (m. in.: pomoc przy rozwiązywaniu konfliktów, problemów wychowawczych, załatwianiu spraw urzędowych).

W 2017r. zawarto **20** kontraktów socjalnych z **49** osobami/rodzinami w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.

Prace społecznie – użyteczne

W 2017r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Będzinie prowadził działania aktywizujące w postaci prac społecznie użytecznych. W okresie od kwietnia do grudnia 2017r. prace społecznie użyteczne na rzecz miasta Sławkowa wykonywało **15 osób**. Uczestnicy pracowali w MZWik, MZBK, SP ZOZ, MOPS, Zespole Szkół im. Jana Pawła II, Szkole Podstawowej im. Jana Baranowskiego oraz w Miejskim Przedszkolu.

Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sławkowie
mgr Anna Żołędzka

